

Aan de gemeenteraad van Schagen,
Postbus 8,
1740 AA Schagen

Schagen, 19-9-2022

Betreft Ongeval met paaltje op het fietspad

Geachte raad,

Op 28-1-2022 stuurden wij u een kopie van een brief aan ambtenaar Anton Munniks en wethouder Heddes over de (uitblijvende) sanering van paaltjes op fietspaden in Schagen. Wij schreven deze brief naar aanleiding van een recent onderzoek van een stagiaire bij de landelijke Fietsersbond naar paaltjes in o.a. Schagen én een ernstig ongeval in Schagen. Wij hebben het onderzoek aangevuld met eigen waarnemingen. Een groot deel van die obstakels zijn reeds in 2011 aan de gemeente Schagen voorgelegd. Uit het geheel kunnen we slechts een vernietigend oordeel uitspreken.

Op onze brief kregen wij als reactie, dat er onvoldoende mankracht en dus tijd beschikbaar is voor de sanering aan te pakken.

Vandaag kregen wij een melding van een inwoner uit Schagen, die bij de spoorweg-overgang van de Keinse Ietsel en schade heeft opgelopen door een botsing met een paaltje. De gemeente Schagen is door de fietser aansprakelijk gesteld. Zowel dit voorval, als dat uit onze brief van 28 januari staan niet op zich.

Het gerechtshof van Noord-Brabant stelde recent, dat met name de ribbelrichtlijn niet zomaar genegeerd mag worden. Het gerechtshof citeerde ook uit een publicatie van het CROW. Het citaat is zelfs door het hof onderstreept om het belang ervan te benadrukken:

‘Met het plaatsen van een paaltje of ander obstakel midden op een pad, creëert de wegbeheerder immers willens en wetens een extra risico. De wegbeheerder moet er in dergelijke situaties alles aan doen om ongevallen te voorkomen.’

De Fietsersbond heeft er begrip voor, dat bepaalde werkzaamheden vanwege gebrek aan mankracht niet uitgevoerd kunnen worden. Wij vinden het echter onacceptabel, dat dit ten koste van de veiligheid gaat van – in dit geval – fietsers. Wij verzoeken u dan ook er bij het College op aan te dringen, dat er prioriteit aan werkzaamheden gegeven moet worden wanneer de veiligheid van de weggebruikers in het geding is. En daar hoort de sanering van paaltjes zeker bij.

Hoogachtend,

Charles van der Mark,
secretaris

Bijlage: de brief van 28-1-2022

Voor de inventarisatie [zie onze webpagina](#) onder woensdag 16 maart

Aan de verkeersafdeling van de gemeente Schagen,
t.a.v. Anton Munniks,
verzonden per e-mail op 28-1-2022

Onderwerp: sanering fietspaaltjes

Beste Anton,

N.a.v. jouw verzoek tot opstellen van een top-10 van fietspaaltjes, die verwijderd kunnen worden delen we je het volgende mee.

De afdeling Noordkop dringt al jaren aan op beleid voor het (niet) plaatsen van fietspaaltjes en op een grondige sanering op basis van beleid en de CROW-aanbevelingen.

Uit talrijke onderzoeken is gebleken, dat deze paaltjes de oorzaak zijn van eenzijdige fietsongevallen¹. En dat terwijl de overheid zich als doel heeft gesteld het aantal ongevallen met fietsers terug te dringen.

Uit een onderzoek van Eline de Geus d.m.v. een steekproef bij 20 fietspaaltjes in de gemeente Schagen, is gebleken dat deze op de criteria hoofdzakelijk onvoldoende scores. Slechts 3 van de paaltjes voldeden aan de CROW-richtlijnen.

Hoewel niet zo grondig als de onderzoekster, hebben wij de steekproef uitgebreid en nog een groot aantal paaltjes beoordeeld op haar criteria:

- inleidende wegmarkering (deze ontbreekt bij vrijwel alle paaltjes);
- dwarspositie/doorgangsbreedte (niet exact opgemeten, vaak te smal);
- plaats (meestal te dicht op het kruisingsvlak);
- uitvoering van het paaltje (geregeld in abominabele staat).

Op basis van deze resultaten stellen wij het volgende vast:

1. Als van de 100 paaltjes er 95% als onvoldoende gekwalificeerd worden, zijn wij niet bereid een top-10 van te verwijderen fietspaaltjes te verstrekken. Alsof 95% van een onvoldoende scorende klas scholieren bevorderd wordt en een willekeurige 5% blijft zitten.
2. Sterker nog: wij kunnen van de 100 nog geen 10 paaltjes noemen, die met behulp van het CROW-stroomschema zouden mogen blijven staan.

¹ Dat klinkt heel abstract, maar de werkelijkheid is soms heel bitter. In de nabije omgeving van ondertekenaars van deze brief woont een jonge vrouw die na een eenzijdige confrontatie met een paaltje meer dan tien beenoperaties heeft ondergaan en uiteindelijk heeft moeten kiezen voor amputatie van een onderbeen. En nog steeds is ze onder medische behandeling. Dat is dan nog maar een gedeelte van het verhaal: dit heeft ook consequenties voor arbeid, inkomen, huisvesting. Het heeft dus een enorme impact. En dat allemaal vanwege een stom paaltje, dat abominabel was neergezet met volstrekte minachting van de aanbevolen CROW-normen. Datzelfde paaltje was kort daarvoor een sta-in-de-weg voor een man, die met een ambulance naar het ziekenhuis werd vervoerd. Hij is nog steeds onder behandeling van een kaakchirurg.

3. De verkeersafdeling is nu in het bezit van een inventarisatie van hoofdzakelijk overbodige fietspaaltjes.
4. De afdeling Noordkop levert materiaal op basis waarvan beleid gemaakt kan worden voor de nabije toekomst en voor de sanering van de huidige paaltjes. Het keuzeschema van de CROW kan hiervoor de basis zijn.

We zijn zo vrij je in dit stadium al de volgende informatie te geven. Naast wat je bekend zal zijn over wat het CROW over het gebruik van paaltjes aangeeft, draagt bijgaande informatie ook bouwstenen aan voor het te formuleren beleid en geeft het een aanwijzing voor het hoognodige saneringsplan:

1. [De link naar het “Praktijkplan onderzoek fietspaaltjes” van Eline de Geus;](#)
2. [De link naar “Keuzeschema sanering palen op fietspaden” van het CROW/Fietsberaad;](#)
3. [De link naar het schouwformulier van 20 paaltjes in Schagen, aangevuld met een 80-tal door de afdeling Noordkop.](#)

Hoewel wij niet aan de vraag hebben voldaan, denken wij hiermee een wezenlijke bijdrage te leveren aan de zo dringend noodzakelijke en al jaren uitgestelde sanering van de bestaande fietspaaltjes in Schagen.

Wij sturen een kopie aan

- wethouder Heddes, met het verzoek mankracht, tijd en middelen ter beschikking te stellen voor het maken van beleid in de eerste helft van 2022, zodat in de tweede helft met de sanering gestart kan worden;
- via de griffier naar de gemeenteraad, dit met het oog op de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen, de coalitievorming en de continuïteit van beleid;
- Ruud Kuntzel, verkeersadviseur bij de politie en Nancy Zon, zijn opvolgster.

Met vriendelijke groeten,

Hans Boot, voorzitter;

Johan Korse, lid;

Charles van der Mark, secretaris